

DAILININKAS RIMAS BIČIŪNAS SVAJOJA APIE MENO GALERIJĄ

Jau antrą savaitę vyksta dailininkų pleneras, skirtas Rokiškio 500 metų jubiliejui. Dvylika dailininkų įsikūrė po muzikos mokyklos stogu. Plenerui dar nesibaigus, "Rokiškio pragiedrulių" redakcija žvilgtelėjo į dailininkų buveinę.

Rokiškio krašto muziejaus direkto-

jaus aplinkoje daug įdomių dalykų papasakojo vienas iš plenero dalyvių - Rimas Bičiūnas. Pasiūžėjęs puikia idėja organizuoti plenerą, dailininkas sakė turįs vilties, jog kada nors Rokiškyje bus atidaryta meno galerija. Juk ir mažam, ir dideliame piliečiui praverstų daugiau sužinoti bei pamatyti, ką yra sukūrę jų kraštiečiai. Visuotinio chaoso amžiuje reiktų daugiau dėmesio skirti kultūrai, menui. Jei sutinkam, kad vaikui estetiškas lavinimas yra būtinas, tai prisiminkim, jog pirmiausia vaiką reikia pratinti prie gerų dailės pavyzdžių ar nors gerų reprodukcijų. R. Bičiūnas tikisi, jog į Europą žygiuosim neiššvaistę originalios kultūros lobynų. Jis sakė, jog dailininkui reikia daug dirbti, kol idėjos įsikūnija drobėje. Įgimti gabumai turi būti lavinami. Menininkas profesionalas negali imtis kokių nors šalutinių darbų. Blaškymasis trukdo kūrybai.

Dailininkas prisipažino save laiką lietuvių tradicinio meno atstovu. Tačiau pridūrė, jog nesizavi "lygiais kaip ledas" dalykais. Jis visur ieško gilumos ir paslapties. R. Bičiūno nuomone, bus labai įdomu palyginti plenero dalyvaujančiųjų darbus ir įsitikinti, kad kiekvieno menininko požiūris į daiktą - skirtingas.

Dalia Mažeikytė

Kad pasisemtų dar daugiau idėjų, dailininkų būrys rugpjūčio 21 d. susirinko Rokiškio bažnyčioje. Grafo R. Tyzenhauzo ir šeimos koplyčia, auksu bei sidabru siuvinėti religiniai drabužiai, nepakartojamo raudonmedžio sakykla - tikriausiai tai nebus paskutiniai nuostabūs dalykai, kuriuos Rokiškyje pamatys plenero dalyviai.

Žaneta Maskaliovienė
Autorės nuotraukos

Rimas Bičiūnas

rė Nijolė Šniokienė džiaugėsi, kad tokie garsūs dailininkai rado laiko ir atvyko į Rokiškį. Ji tikisi, jog gera kūrybinė dvasia įkvėps sėkmingam darbui. Plenere sukurti darbai visą mėnesį bus eksponuojami muziejuje. Jaukioje muzie-

ORAI

Paskutinės rugpjūčio savaitės orai patvirtinti. Lietingos šiu metų vasaros vardą. Lyg gėjų, polietaus Šiaurės Atlante dygstantys ciklonai pasieks Lietuvą ir čia išlies visą savo energiją.

Šią savaitę lis kasdien. Kai kada nugriaudės perkūnijos. Pūs vakarų krypties vėjas iki 7-12 m per sek., retkarčiais sustiprės iki 15-18 m per sek.

Temperatūra naktimis 7-14, dienomis - 15-19 laipsnių šilumos. Sinoptikai retkarčiais prognozuoja ir saulutę.

KALENDORIUS

Nuo antradienio iki antradienio
Šiandien saulė tekėjo 6 val. 12 min., leisis 20 val. 29 min.

Dienos ilgumas - 14 val. 17 min.

Iki kito antradienio diena sutrumpės pusvalandžiu.

Mėnulio jaunatį rugpjūčio 30 d. 8 val. 07 min. pakeis priešpilis.

VARDADIENIAI

Antradienis, 25 d.

Liudvikas (Liudas), Liucilė, Mangailas, Mangailė.

Trečiadienis, 26 d.

Aleksandras, Algintė, Gailius, Gailutė, Zefirinas.

Ketvirtadienis, 27 d.

Aušrinė, Cezarijus (Cezaris), Monika, Tolvydas.

Penktadienis, 28 d.

Augustinas, Mėta, Patricijus, Steigvilė, Tarvilas.

Šeštadienis, 29 d.

Adolfas, Barvydas, Beatricė, Gaudvydė, Sabina.

Sekmadienis, 30 d.

Adauktas, Augūna, Gaudencija, Kintenis.

Pirmadienis, 31 d.

Izabelė, Raimundas, Raimunda, Vilmantas, Vilmantė.

Išsivadavimo diena.

PROKURATŪRA IR POLICIJA ŽINO NE VISKĄ

"Rokiškio pragiedrulių" 43 - me numerį, publikacijoje "Kelionės su parkuokliu", rašėme apie tai, kaip keblu tapo dirbti prokuratūros bei policijos komisariato pareigūnams, kai Rokiškyje buvo panaikintas teisės ekspertizės skyrius. Be šios problemos, buvo paminėta dar viena - kad nėra tarnybos, kuri iš avarijos ar kitos nelaimės vietos nuvežtų lavoną pas ekspertą. Pareigūnai prisiminė, jog dar praėjusių metų pradžioje rajono valdžia šiuo klausimu buvo žadėjusi padėti, bet pažado netesėjo.

Po publikacijos redakcijoje lankėsi UAB "Laidojimo namai" direktorė Irena Surgelienė ir nusistebėjo, kad prokuratūros ir policijos vadovai nežino, jog tokias paslaugas jos vadovaujama bendrovė teikia ne pirmi metai. Ji taip pat pareigūnus norėjo informuoti, kad bendrovė jau senokai pakeitė pavadinimą - "Smiltis" nebeegzistuoja.

Direktorė sakė, kad bendrovės automobilis lavoną gali nuvežti bet pas kurį ekspertą, į bet kurį miestą. Kelionės maršrutas priklauso nuo mirusiojo artimųjų pageidavimo arba pareigūnų nurodymo. Automobilis į vietą, kur mirė ar žuvo žmogus, visada atvyksta su karstu. "Lavoną suvyniojame į celofaną, įdedame į karstą. Niekada iškeliauvusio į aną pasaulį nevežame taip, kaip

pasakojo pareigūnai - suraityto kažkur už automobilio sėdynių", - kalbėjo I. Surgelienė.

Automobilį (katafalką) galima išsiskviesti bet kuriuo paros metu. Darbo dienomis nuo 8 iki 17 val. užsakymai priimami telefonu 51621, kitu paros metu - 53923. Už 1 km kelio klientas turi mokėti 1,20 Lt ir dar 15 Lt - už sugaištą valandą. Įkainiai vienodi visiems - tiek privatiems asmenims, tiek organizacijoms.

Direktorė pasakojo, jog laidojimo namų automobilį, naktį vykstantį vežti lavono, labai dažnai stabdo kelių policijos pareigūnai ir vairuotoją vis klausia, kur važiuojas. "Tokių automobilių ką nors kitką vežti būtų tiesiog nepadoru", - sakė I. Surgelienė ir nusistebėjo patrulių nenuovokumu.

Rajono savivaldybės turto valdymo ir privatizavimo tarnybos vadovas Jonas Jukna bendrovei iš labdaros pažadėjęs uždara lengvąjį automobilį. Direktorė pripažino, jog jis labai praverstų.

Beje, I. Surgelienė apylinkės prokuratūrą ir kriminalinę policiją apie bendrovės teikiamas paslaugas informavo raštu - kad šie nepamirštų, kur prireikus kreiptis ir nediskutuotų be reikalo.

ŠIEMET IR AGUONŲ DERLIUS - MENKAS

Nors šiemet policijos akcija "Aguona '98" vyksta visą vasarą ir dar tęsis iki rugsėjo 15 dienos, tačiau aguonų augintojų nubausta nedaug. Pernai buvo surašyta 50 administracinių teisės pažeidimų protokolų, šiais metais kol kas septyni. Pareigūnai organizavo keliolika reidų. Rezultatyviausi buvo į Obelių seniūniją. Daugiausia aguonų augintojų aptikta rajono pakraštyje - Gediškiuose, Pakriauniuose, Skemuose. Obelių seniūnijoje įspėti 5 žmonės. Tokios švelnios bausmės skirtos todėl, kad pareigūnai nemano, jog didesni aguonų ploteliai buvo auginami narkotikų gamybai. Galbūt aguonaš parduoti ketino nebent S.V., gyvenanti Skemuose. Ji pernai buvo bausta už prekybą pilstuku,

o šiemet, matyt, sugalvojo pasipelnyti iš aguonų. Tiesa, policijos pareigūnams teigė, jog jas būtų barsčiusi ant bandelių...

Prastokam aguonų derliui įtakos, savaimė suprantama, turėjo lietinga ir šalta vasara. Tikėtina, kad tie, kurie negali apsieiti be narkotikų, neseniai išibrovė į UAB "Vytauto vaistinė". Vaistinėje niekas neišvartyta, nelieči netgi pinigai, tačiau pagrobti raminantys vaistai.

Savivaldybių policijos bendravimo su visuomene grupės inspektorė Roma Šakalienė sakė, kad pareigūnai dar žvalgysis po rajono gyventojų daržus ir didesnius aguonų plotelius lieps tuoj pat nupjauti, aguonų stiebelius - sunaikinti.

Sugriežtinta vairavimo egzaminų tvarka

Nuo liepos 1 d. pasikeitė praktinio vairavimo egzaminų tvarka. Dabar būsimiesiems vairuotojams teks atlikti daug sudėtingesnių manevrų. Manoma, kad dėl to tik ką gavusieji vairuotojo pažymėjimus gatvėse ir keliuose jausis daug drąsiau.

Praktinio važiavimo egzaminai vyks dviem etapais. Pirmame etape vairuotojas turės atlikti 5 užduotis, antrame - 11.

Visų pirma, vairuotojui teks sustoti įkalnėje ir pajudėti iš vietos, naudojant rankinį stabdį - automobilis atgal galės pariedėti ne daugiau kaip 20 centimetrų. Įjungus atbulinę pavarą, reikės įvažiuoti į garažą taip, kad vairuotojas galėtų atidaryti dureles ir išlipti. Vienas svarbesnių pakeitimų - reikės tvarkingai pastatyti automobilį prie šaligatvio, įtelpant į plotą, tolygų pusantrą mašinos ilgio. Automobilis turės būti pastatytas lygiagrečiai šaligatvio ir neišsikišti už įsivaizduojamos linijos. Už kiekvieną blogai atliktą užduotį bus skiriama po du baudos balus. Penkias pirmojo egzaminų etapo užduotis teks atlikti uždarėje aikštelėje.

Antrasis praktinio vairavimo egzaminų etapas vyks miesto gatvėse. Didžiausia bausmė - 10 baudos balų - laukia egzaminuojamojo, jei jis sudarys avarinę situaciją - nesugebės sustabdyti ar suvaldyti transporto priemonės be egzaminuotojo pagalbos.

Penki baudos balai bus skiriami už tai, kad vairuotojas nepraleido pėsčiųjų,ėjusių per perėją, ar nesilaikė šviesoforo signalų reikalavimų. Egzaminų metu bus galima surinkti ne daugiau kaip 10 balų.

Pabrango vairuotojų rengimo kursai, taip pat vairuotojo pažymėjimas.

Vygandas Pranskūnas

MENDELEJEVAS, PIENO BIDONAI IR PERKŪNIŠKAS TRINKTELĖJIMAS

Šia tema galėjau rašyti ir gerokai anksčiau, tarkime, prieš pusę metų. Problema jau tada buvo aiški, nes ji užprogramuota rinkos ekonomikos ir mūsų veržimosi į Europą.

Iki Europos toli, o iki Aleksandravėlės - vos keliolika kilometrų. Nuo rugpjūčio 19 dienos iš 21 Aleksandravėlės valstiečio AB "Rokiškio sūris" atsiskė pirkti pieną. Toks pat likimas ištiko 28 Bajorų kaimo (Kriaunų seniūnija) gyventojus. Jie neteko svarbiausio ir, ko gero, vienintelio pragyvenimo šaltinio.

KAS LIETUVIUI KARVUTĖ?

Kada šis romus gyvulėlis pasirodė dabartinėje Lietuvos teritorijoje, istorikai nutyli. Yra prielaidų, kad jis čia atkeliavo su arijais, nuo Uralo, nuo Indijos traukusiais į vakarus ir tapusiais dabartinių baltų protėviais. Pačiose seniausiose liaudies dainose karvutė apdainuojama su lyrišku švelnumu, meile ir dėkingumu. "Raliu, raliu, karvute, raliu..." Senosios Lietuvos įvaizdistai ne tik karžygys, ginantis Pilėnų sienas, bet ir mažas piemenėlis, laukuose ganantis bandą, ir išmintingasis Krėvės aprašytas Kerdžius.

Lietuvis tada nežinojo, kad pienas - tai kalcis, fosforas, net kobaltas - pusė Mendelejevo lentelės. Ir Mendelejevo tada nežinojo, nes jo paprasčiausiai dar nebuvo. Bet patyrimas sakė: pienelį gerti labai sveika. Sveikiau už mi-

dų, už alų, nes jis tinka ir kūdikiui, ir galudieniam senukui. Ir dėl to vadino karvutę motinėle, maitintoja. Jos netekusi, dažna šeima patirdavo didelę bėdą.

Tai štai kas lietuviui žaloji. Arba juodmargė.

KOLEKTYVINĖS KARVĖS LAIKAI

Tada jai buvo nelengva. Pakliuvusi į kolektyvinę bandą, ji neteko daug, bet pirmiausia šeimininkės rūpesčio ir meilės, kurią taip jaučia kiekvienas naminis padaras. "Ei, padla, kelkis, ko drybsai?!" Taip ši prierašų ir ramų gyvulį, paspirdama koja, kalbindavo dažna kolūkio melžėja. Ir "padla" keldavosi, ir atiduodavo savo šykščius lašus. Kaip robotas. Nepatyrusi švelnumo, neišgirdusi malonaus žodžio.

Bet socialistinis lenktyniavimas tam ir buvo organizuotas, kad išspaustų iš žaluojų kuo daugiau naudos. Tačiau net ir geriausiais kolūkiniais laikais, net ir išmūrijus galingus kompleksus, karvutės buvo labai šykščios. Vidutiniai primilžiai Rokiškio rajone tik kartą ar du buvo peržengę 3000 kilogramų ribą. Tik dvi melžėjos - laibgalietė Al-

dona Murnikienė ir jūzintiškė Irena Morozienė - buvo tapusios penkiatūkstantininkėmis, nes to, matyt, reikėjo propagandai. Už tą žygdarbį viena buvo puošiama auksiniais laikrodžiais ir medaliais, o kita išrinkta LTSR Aukščiausios Tarybos deputate.

O prie kelių ir šunkelių, kaitinami saulės, stovėdavo kolūkiečių, arba, kitaip tariant, individualaus sektoriaus, pieno bidonėliai, kuriuos surinkdavo pravažiuojanti mašina ir gabendavo į Rokiškio sūrinę...

Kolūkiai savo egzistavimą baigė, taip ir neįveikę leukozės, su mastitiniu pienu, kuris, sako, visai nebloggerai tiko lietuviško sūrio gamybai.

Bet... užtenka praeitį linksniuoti.

NAUJI STANDARTAI TRINKTELĖJO PERKŪNIŠKAI

Pirmiausia truputį statistikos. Per 7 šių metų mėnesius šalyje supirktą 807 tūkstančiai tonų pieno. Dar išlikusios žemės ūkio bendrovės pardavė 154 tūkstančius. Tai sudaro 19 procentų. Visas kitas pienas - iš ūkininkų ir gyventojų. Tačiau ūkininkų gretos dar nebusios, o beveik 70 procentų pieno melžia ir parduoda tėvo Stanislovo grytelninkais pavadinti 2-3 karvių savininkai.

Iki pat šių metų perkūnas virš grytelninkų pieno bidonėlių negriaudėjo, o jei ir dunkstelėdavo, tai nelabai smarkiai. Dvi trys karvutės buvo tarsi inkaras, kuriuo kaimo žmogus kabinosi į gyvenimą, leidžiantį egzistuoti ir laukti geresnių dienų.

Perkūnas iš viso nesitranskė. Kaip ir dera civilizuotoje šalyje, jis pasireiškė ramiu ir dalykišku dokumentu, pavadintu nauju pieno kokybės standartu, kuris nusirašytas nuo danų, olandų ar vokiečių.

Tai, ką Europos šalys pradėjo įgyvendinti prieš tris dešimtmečius, Lietuvos valstie-

Jos turtas - dvi karvutės.

I PASAULIO ARTOJŲ VARŽYBAS - NUO "ROKIŠKIO GRŪDŲ" VARTŲ

Su savo MTZ, kuris padėjo laimėti Panevėžio apskrities ir visos Lietuvos geriausio artojo vardą, Vilkolių ūkininkas Robertas Einoris rugpjūčio 20 dieną 22 valandą akcinei bendrovei "Rokiškio grūdai" atitempė dvi priekabas rugių.

Su geriausiu Lietuvos artoju kalbėjasi rugpjūčio 21 dieną 11 valandą.

- Kaip sekasi, Robertai?
- Šauniai. Net namo nesinori.
- Kodėl?
- Reikėtų lipti ant kombaino ir pjauti kviečius.
- Ar daug dar liko?
- Dar apie 80 hektarų. Sandėlio neturiu, todėl derlių iškart vežu agentūrai.
- Turbūt ne pirmą dieną čia poilsiauji?

- Ne, jau esu vežęs kviečius.
- Kur daugiau laiko sugaišti: pjaudamas javus ar juos parduodamas?
- Parduodamas. O šiandien tokia giedra diena. Kelis hektarus nupjaučiau...
- Iki kombinato vartų tau dar geras puskilometris. Kada tikiesi pasiekti tikslą?

Robertas Einoris nusišypsojo ir atsakė:

- Rugsėjo 2-ąją. Tą dieną važiuoju į Vokietiją, ten vyks Pasaulio artojų varžybos. Jeigu pavyks parduoti rugius, bandysiu įrodyti, kad Lietuvos artojai geriausi pasaulyje.
- O jeigu parduoti nepavyks?
- Tada varžybas laimės koks nors Ka-

nados ar Vokietijos fermeris.

Kalbėjomės linksmi, bet Roberto atsakymų intonacijoje jaučiau susirūpinimą. Gal kviečiais, kurių dar taip daug, o gal Pasaulio artojų varžybomis, kurių likimas, pasirodo, priklauso nuo AB "Rokiškio grūdai".

Besišnekučiuojant Robertas valgė šprotus, užsigėrdamas mineraliniu vandeniui. Tačiau kiti jo likimo draugai iš eilės, kurios "uodega" tą dieną rietė Rokiškio geležinkelio stotį, nevengia ir kai ko stipresnio. Vienas Biržų krašto ūkininkas pasakojo, suspėjęs tris kartus pasigerti ir išsipagurioti. Namų grįžo blaivus.

O prie Roberto Einorio MTZ, ant kurio baltomis raidėmis parašyta, kad jis priklauso geriausiam Lietuvos artojui, stabčiojo ūkininkai iš 14 šalies rajonų: įdomu paspoksoti į garsenybę. O gal ir susipažinti. Tam laiko - marios.

Stasys Varneckas

MENDELEJEVAS, PIENO BIDONAI IR PERKŪNIŠKAS TRINKTELĖJIMAS

Atkelta iš 4 psl.

Čiams reikia padaryti iš karto, nevilkinant nė metų. Kaune įsteigta nepriklausoma pieno kokybės laboratorija, ir jos kompiuteriai be jokių emocijų pareiškia: jūsų pienelis yra toks, o ne kitoks. Per pirmą šių metų pusmetį mūsų rajono žemdirbiai akcinei bendrovei "Rokiškio sūris" aukščiausios rūšies pieno pardavė apie 5 procentus, pirmos rūšies 20,8, antrarūšio - 70,1, nerūšinio 2,1 procento. Pagal rūšį ir kainą nustatoma. Žemdirbiams jos puikiai žinomos.

Iš pradžių dažnas ūkininkas šoko kaltinti "Rokiškio sūrį". Ši monopolinė bendrovė, atseit nuvertindama varganą žmogelių pieną, kraunasi milžiniškus pelnus - per 6 šių metų mėnesius ar tik ne 12,5 milijono.

Bet pieno perdirbėjai į diskusijas nesivelia. Kas jiems? Yra Vyriausybės nustatytos minimalios ribinės kainos, yra kokybės standartai - vadovaukimės jais! Rinkos ekonomika, kaip ir japoniškas kompiuteris, be emocijų. Negali melžti labai gero pieno, melžk gerą. Bet

prasto nereikia net ir už dyką.

Taip ir "pasikorė" ant tų standartų Aleksandravėlės ir Bajorų smulkieji valstiečiai. (Kitokių ten iš viso nėra). Jų pieną, pilamą į bendrą talpą, laboratorija tris kartus pripažino nerūšiniu. Net ir tada, kai buvo atlikti individualūs tyrimai, nuskriaustųjų skaičiai liko įspūdingi - 21 iš 28.

Ir tai, matyt, tik žiedeliai. Uogelės dar prisirps.

O gal iš tiesų lietuvės nemoka melžti?

Valstybinės kokybės inspekcijos vyresnioji inspektorė Marytė Jasinevičienė pasakojo:

- Kartą vaikštinėju ankstyvą rytą prie pieno punkto ir matau: atvažiuoja valstietis su arkliuku, o vežėčiose - bidonas. Sustojo, pririšo arklių prie stulpo, paskui atidengė bidoną, iš jo ištraukė butelį su išaldytu ledu ir numetė į vežėčias, kuriomis, matyt, neseniai vežė mėšlą. Paskui pagalvojo, kad dar ankstoka. Paėmė tą butelį, nušluostė skvernu ir vėl maktelėjo į pieną. Dievulėliau, galvoju, kas iš to pieno liks! Vien bakterijos, kurios, kaip žinia, dauginasi ne valandom, o minutėm.

Šis atvejis gal ir ne visai tipiškas. Moka mūsų lietuvės melžti karves, suslėgti skanų sūrį. Su kmynais ir kitais priedais. Juk Lietuvoje to darbo tradicijos šimtus metų įpraitę driekiasi.

- Moka, - konstatavo ta pati Marytė Jasinevičienė. - Bet smulkaus ūkio šeimininkėlė gero pieno nepamelš.

O ką reiškia geras pienas? Pirmia, jis turi būti atšaldytas iki plius 8 laipsnių. Antra, somatinių ląstelių skaičius. Trečia, bakterijų. Ketvirta, kvapas. Penkta, šešta, septinta... Smulkus ūkis nepajėgs nusipirkti prancūziško ar švedišką pieno šaldytuvo, kainuojančio dešimtis tūkstančių, net paprasto melžimo aparatėlio. Neįsirengs pieno linijų. Rankomis melžtas pienas, atšaldytas kaip to valstiečio iš vežėčių, niekada nebus europietiškas, standartiškas. O karvutės - jautrūs gyvuliai. Net uždrožus jai per uodegą botagu, pienas gali būti stresinis, mastitinis. Na, o jeigu žaloji žvarbią rudens naktį nakvos po atviru dangumi, tai jau tikrai.

Tai ką daryti tiems grytelninkams, kurių dalis bendrame pieno katilė sudaro beveik 70 procentų? Išnykti, kaip "klasei"? Išgaruoti? Bet žmogus - ne kamparas.

Didelis žemdirbių autoritetas ir draugas, rajono žemės ūkio valdybos zootechnikė Liuda Mikulėnienė konstatuoja ir pataria:

- Ateitis priklauso stambiems ūkiams su 30 ir daugiau karvių. Na, o kitiems reikia pasižvalgyti kitokio verslo, kito pajamų šaltinio...

Bet kur jį rasti kaimo žmogui, kurio visas turtas 2-3 hektarai ir 2-3 karvutės? Kas Lietuvoje atsakys į šį klausimą?

Stasys Varneckas
Ksaverio Bagdono nuotrauka

Darbo biržos konsultacijos kabinetas tuščias nebūna

Prie Rokiškio darbo biržos sutikau Dauliūnų žemės ūkio bendrovės vadovą Joną Būgą, kuris sakė, kad ieško darbo. Beje, bendrovės administracinis pastatas prieš keliolika dienų nukentėjo nuo tyčinio padegimo, kuri aiškinasi prokuratūra.

Per 1998 metų pirmą pusmetį rajono darbo biržoje registravosi 472 ilgalaikiai bedarbiai arba 32,1 procento visų besikreipusių, 436 - kurie neturi jokios profesijos ar anksčiau niekur nedirbė. Kaip sakė biržos darbo rinkos skyriaus viršininkė Aldona Samulionienė, tokiems žmonėms darbą labai sunku pasiūlyti. Nesudėtinga įdarbinti kvalifikaciją turinčias pardavėjas, statybininkus.

Pirmame biržos aukšte veikia informacijos ir konsultacijos kabinetas, kuriam vadovauja Jovita Raščiuvienė. Šiame kabinate sukaupta daug įvairios informacijos apie darbo vietas ne tik mūsų rajone, bet ir visoje šalyje, net užsienyje. Kasdien į kabineto darbuotojas kreipiasi apie 20-30 žmonių, neturinčių darbo arba norinčių pakeisti profesiją.

Šiais metais, išplėtus viešųjų darbų programą, numatyta suteikti galimybę dirbti puspenkto šimto darbo biržos klientų.

Pasirašyta 17 sutarčių "Dėl viešųjų darbų atlikimo". Savo lėšomis viešuosius darbus organizavo AB "Rokiškio sūris", SPAB "Rokiškio komunalininkas", UAB "Rokiškio autobusų parkas", "Dimekas", Rokiškio krašto muziejus, kolegija, nemažai lėšų skyrė rajono savivaldybė. Buvo organizuotas konkursas viešiesiems darbams pas ūkininkus, žemės ūkio bendrovėse. Konkurso dalyviai turėjo pateikti prašymą, nurodantį viešųjų darbų pobūdį, laiką, trukmę ir kt. Deja, tik trys ūkininkai pasinaudojo šia paslauga.

Atrenkant dirbti į viešuosius darbus, pirmumas teikiamas tiems, kurių sunki materialinė padėtis, moterims, auginančioms du ar daugiau mažamečių vaikų, jaunuoliams iki 25 metų, kurie niekur nedirbė ar baigę mo-

Darbo biržos informacijos ir konsultacijos kabineto vedėjai Jovitai Raščiuvienei kasdien tenka susidurti su opiomis rokiškėnų problemomis.

kyklas ir įsigiję atitinkamas profesijas. Pirmenybė taip pat teikiama ilgalaikiams bedarbiams. Vidutinė viešųjų darbų trukmė - 2,7 mėnesio.

Rokiškio darbo birža ieško iniciatyvių žmonių, kurie nori padėti ne tik sau, bet ir kitiems.

Yra galimybių įsidarbinti užsienyje.

Rimantas Jurgelionis
Autoriaus nuotrauka

- Mūsų firma garantuoja patikimumą, - sako Janina Jurgelionienė.

"NEUROSkin" PREPARATAI-POPULIARŪS

Rokiškyje, Respublikos gatvėje Nr. 113, (priešais autobusų stotį) įsikūrusi Vokietijos firmos "Neuroskin" atstovybė, kol kas vienintelė Aukštaitijoje. Joje yra įvairių kosmetikos priemonių, efektyviai gydančių dermatitus, pragulas, nudegimus, egzema, kitus odos susirgimus.

Firmos atstovė Rokiškyje Janina Jurgelionienė pasakojo, kad "Neuroskin" preparatai padeda sustabdyti plaukų slinkimą, nagų lūžinėjimą, kūno niežėjimą. Kremai, losjonai, kita kosmetika

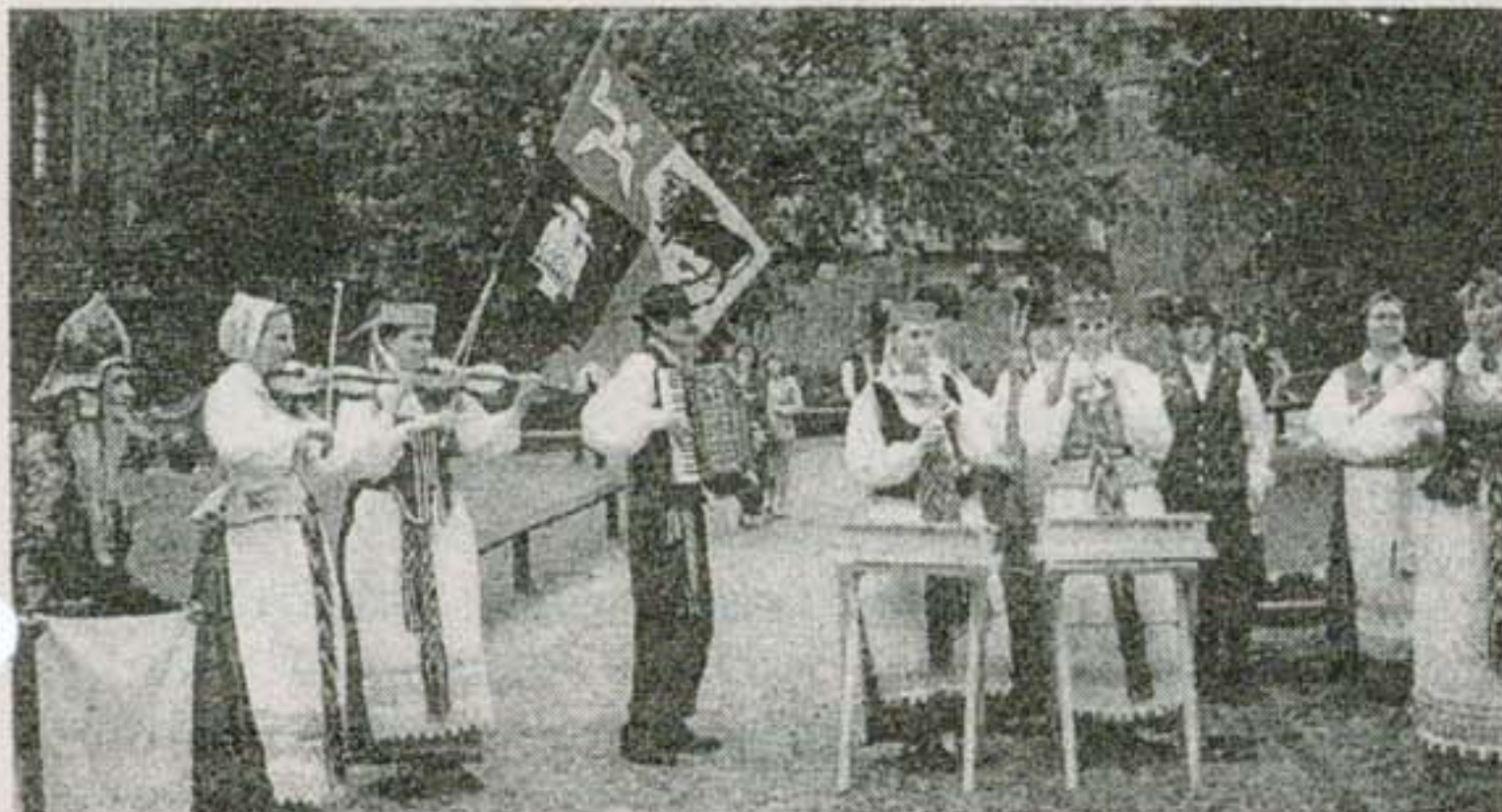
gaminama iš natūralių medžiagų. Čia taip pat galima gauti išsamią informaciją apie preparatų naudojimą, jų poveikį. "Neuroskin" dirba ir šeštadieniais.

Apie "Neuroskin" produkciją teko kalbėtis su Druskininkuose daug metų dirbančia dermatologe Rita Šukevičiene, kuri teigė, kad šiuos preparatus naudoja pas juos besigydantys lietuviai, Lenkijos, Rusijos, Izraelio, kitų šalių piliečiai.

Ernestas Čižinauskas
Autoriaus nuotrauka

"ROKIŠKIO MUZIKANTAI" LENKIJOJE

Šiais metais buvo paminėtos 588-osios Žalgirio mūšio metinės. Trečius metus organizuojamuose Žalgirio metinių minėjimuose dalyvauja kapela "Rokiškio muzikantai", vadovaujama Rimanto Tamošiūno. Užpernai ji koncertavo Vilniaus sporto rūmuose, pernai - Kalnų parke, o šiemet Žalgirio mūšio minėjimo organizacinio komiteto pirmininkas R. Simonaitis muzikantus pakvietė vykti į Griunvaldą.

"Rokiškio muzikantai" kaimyninėje šalyje.

Ūkanotą ir lietingą liepos 11-osios rytą muzikantai ir keletas jiems prijauniančių patraukė į Vilnių, kur Gedimino aikštėje rinkosi visi Lietuvos atstovai. Pliaupiantis lietus lydėjo iki pat Kalvarijų muiinės, kur nuotaką šiek tiek pritemdė muitininkų biurokratizmas. Sugaišę kelias valandas, atsilikę nuo kito autobuso, tik po pietų pasukome Olštino link. Griunvaldo laukai prieš mus atsivėrė jau vakarėjant. Jie buvo nusėti įvairiaspalvėmis palapinėmis, minioje skambėjo lenkų, anglų, vokiečių, lietuvių, suomių, švedų kalbos.

Ši šventė tęsiasi penkias dienas, todėl sutraukia daugybę žmonių. Nors dramatišką Žalgirio kautynių inscenizacijos gerai pamatyti neteko (vargu, ar tai įmanoma tarp keliolikos tūkstančių žmonių), bet nuolat susidurdavome su "kryžiuočiais", lokenomis apsisiautusiaisiais, kailiais apsikarsčiusiais jaunuoliais, vaidinusiaisiais lietuvių karius, vienuoliais raudonais apsiaustais, net šarvuotais riteriais. Tą vakarą Griunvaldo laukuose nuskambėjo ir "Rokiškio muzikantų" atliekamos lietuviškos melodijos, ypač patraukusios skandinavų dėmesį. Klausėmės ir kitų ansamblių atliekamų dainų, lankėmės diskotekoje, gėrėjomės "pergalės" saliu-tais. Ankstų saulėtą, bet vėjuotą rytą išėjome paklaidžioti Griunvaldo laukais, apsilankėme Žalgirio mūšio muziejuje, kur matėme ne tik eksponatus, likusius iš karų su kryžiuočiais, bet ir stebėjome filmą, kuris nukėlė mus į XV amžių. Gė-

rėjomės architektūriniu ansambliu, pastatytu vidury Griunvaldo, ant aukšto kalno. Lankėmės vietoje, kurioje, kaip manoma, žuvo kryžiuočių vadas Ulrichas fon Jungingemas.

Vidurdienį kelionę tęsėme. Vykome į Malborką, kur yra didžiausia Europoje kryžiuočių pilis. Pilies kiemelyje rokiškėnai surengė dar vieną koncertą. Skambios muzikantų dainos bei melodijos, nors ir ėmė lynoti, sutraukė daug žmonių. Užsieniečiai, ypač vokiečiai, labai žavėjosi lietuvių tautiniais drabužiais, filmavo, ne vienas prašė kartu nusifotografuoti. Po pasirodymo apžiūrėjome pilį. Ši galinga pilis statyta XIII-XIV a. 150 metų. Niekas iš jos nesugebėjo pabėgti, vienintelė išimtis - kunigaikštis Kęstutis. Pamatėme kelis šimtmečius sienoje besilaikantį kovinį sviedinį, įstrigusį, kai jį iššovė kunigaikštis Vytautas, norėdamas paimti pilį. Pasigėrėję pilies didingumu, išvykome į Krokuvą.

Paryčiui, visą naktį važiaavę, atsibudome Krokuvoje, srauniosios Vyslos pakrantėje, karališkosios pilies - Vavelio - papėdėje. Vavelio kalva - Krokuvos istorinis branduolys. Vavelio pilis buvo svarbiausioji Lenkijos karalių rezidencija, jų karūnavimo ir laidojimo vieta. Katedroje sustojome prie Lenkijos karaliaus Jogailos, jo žmonos Jadvygos, Onos Jogailaitės, Žygimanto Augusto sarkofagų. Katedros požemiuose galėjome išvysti didžiojo poeto, taip gražiai rašiusio apie Lietuvą, - Adomo Mickevičiaus, lenkų poeto Julijaus Slovackio ir kitų žymių veikėjų bei karvedžių sarkofagus. Kopėme į Vavelio pilies bokštą prie trijų bokšto varpų, kuriuos, kaip teigia legenda, palietus gali pajusti laimės paukštės prisi-

lietimą.

Popietę laukė dar viena įspūdinga kelionė - į Veličką, garsiąsias druskos kasyklas. Iš tvankaus karščio patekome į malonią vėsumą, nors laiptais teko nusileisti į 135 m gylį. Įdomu ir šiek tiek baugu buvo eiti tuneliais, kur kiekvienoje atskiroje salėje buvo skulptūros, nukaltos iš druskos. Jos, apšviestos iš visų pusių, žėrėjo nuostabiais atspalviais. Ypač stebuklinga atrodė bažnyčia 100 m gylyje, kur ir paveikslai, ir altoriai, ir skulptūros padarytos iš druskos. Stebino skaidrūs šviestuvai. Šios bažnyčios akustiką išbandė kartu su mumis važiaavęs nacionalinės filharmonijos solistas Danielius Sadauskas. Leidomės vis giliau ir giliau, kol 130m gylyje priėjome druskingą ežerėlį, kur, kaip teigė gidas, neįmanoma nuskęsti, galima tik uždusti, nes labai didelė druskos koncentracija: 1l vandens - 300 g druskos. Įžengus į kitą olą, pasitiko orkestras, sėdintis prie nuostabaus žalio ežerėlio. Jie melodija sutinka ir palydi turistus. 135 m gylyje įrengtas kasybos muziejus.

Iš vėsios gilumos iškilome metaliniu liftu į dienos karštį. Grįžome į Krokuvą. Čia "Rokiškio muzikantai" surengė tris koncertus. Pirmasis pasirodymas pritraukė nemažai smalsuolių, vaikščiojančių Vyslos pakrantėmis. Sutemus "Rokiškio muzikantų" jau laukė restorano, esančio Šv. Marko aikštėje, lankytojai, kadangi su restorano šeimininku buvo iš anksto susitarta. Trečiasis koncertas įvyko centrinėje Krokuvos gatvėje. Praeiviai šį pasirodymą taip pat sutiko entuziastingai, daugelis sustojo žvilgtelti, paklausti gana įdomios jų ausims muzikos.

Ankstų lietingą antradienio rytą pasiekėme Varšuvą - Lenkijos sostinę. Didelį įspūdį paliko kompozitoriaus F. Šopeno muziejus bei bažnyčia, kurioje palaidota jo širdis, taip pat karaliaus rūmai, akinanti baltumu Prezidentūra bei ją saugantys sargybiniai, Vizitierių bei kitos bažnyčios, jų puošnumas ir blizgesys, Zigmanto Vazos kolona.

Tai buvo viena iš daugelio "Rokiškio muzikantų" kelionių. Žinau - ne paskutinė. Rokiškio miesto vėliava plevėsavo ir Malborko, ir Krokuvos gatvėse - muzika, menas pirmiausia suartina bei tau-rina žmones. Ir tegul džiaugiasi Rokiškis, kad turi tokį kolektyvą - "Rokiškio muzikantus".

Vaida Vėtaité

Vilnius

Autorės nuotrauka

Iš policijos suvestinių

Nuo rugpjūčio 20 iki 24 d. policijos pareigūnai nubaudė 10 neblaivių piliečių, pasirodžiusių viešose vietose, 5 - už valstybinio ir asmeninio turto vagystes, 27 - už kelių eismo taisyklių pažeidimus (11 vairuotojų buvo neblaivūs).

Rugpjūčio 20 d.

Gautas Rokiškio Vytauto gatvės gyventojų pareiškimas, kad iš jo automobilio "Volkswagen Passat" pavogta automagnetola "Pionier".

Žemės ūkio bendrovės "Vengerynė" direktorius informavo, jog inkubatoriuje pasigedo 16 įvairaus galingumo variklių. Nuostolis 1000 Lt.

Rugpjūčio 21 d.

Apaščios kaimo gyventojas E.I. pranešė, kad ganykloje neberado jaučio, sveriančio apie 400 kg. Vėliau išdoro to gyvulio liekanas aptiko pamiškėje, prie Eidžiūnų kaimo ganyklos.

Rokiškio Jaunystės gatvėje, automobilių stovėjimo aikštelėje, S.K. automobiliu "Opel Rekord" partrenkė staiga išbėgusią M.P., kuri paguldyta į ligoninę.

Rugpjūčio 22 d.

Gautas panevėžiečio V.B. pareiškimas, kad iš jo automobilio "Volkswagen Jetta", stovėjusio Kavoliškyje, kažkas pavogė automagnetolą, du garsintuvus, 5 garso kasetes, akinius.

Iš "Atlantidos" kavinės neaiškiomis aplinkybėmis dingio kompiuterinis žaidimo aparatas. Nuostolis 700 Lt.

RATAŽODŽIO, SPAUSDINTO 43-ME NUMERYJE, ATSAKYMAI

1. Panorama, 2. Arabinas, 3. Cirkonis, 4. Strimėlė, 5. Sintaksė, 6. Absurdas, 7. Boksitas, 8. Geologas, 9. Kaimanai, 10. Namibija, 11. Sankcija, 12. Gordonas, 13. Berlynas, 14. Sokratas, 15. Saliutas, 16. Nokautas, 17. Reumatas, 18. Munduras, 19. Saturnas, 20. Turbanas, 21. Taifūnas, 22. Narcizas, 23. Romanas, 24. Plutonas, 25. Dumbliai, 26. Rakandai, 27. Kamelija, 28. Legendos.

Pirmoji ratažodį išsprendė mokytoja Vanda Leščiova.

HOROSKOPAS ŠIAI SAVAITEI

Ožiaragis

Gruodžio 22 - sausio 19 d.

Tai bus apgaulinga savaitė. Turite vengti bet kokių finansinių sandorių. Visas savo mintis skirkite mylimam žmogui. Moterį supa "tanki" romantiška aura. Jūsų širdis nežino, ką pasirinkti iš dviejų vienas kito vertų gerbėjų. Neskubėkite priimti sprendimą.

Vandenis

Sausio 20 - vasario 18 d.

Pakilsite aukštyrų tarnybos laiptais. Būkite pasiruošęs imtis šlovės ir garbės naštos. Jūsų idealus partneris - Žuvys arba Vėžys. Būtinai apsilankykite koncerte.

Žuvis

Vasario 19 - kovo 20 d.

Pagerės reikalai visose srityse. Įsigykite daiktą, apie kurį jau seniai svajojote. Geriausia diena - rugpjūčio 27-oji. Persikelsite į naują butą. Pasiruoškite padažnėjusiam širdies plakimui.

Avinas

Kovo 21 - balandžio 19 d.

Avinams, turintiems daug sumanymų ir vilčių, kol kas tikriausiai nepavyks jų įgyvendinti. Deja, aplinkybės šiandien yra aukščiau už jus. Visus naujus sumanymus atidėkite geresniems laikams. Dabartiniame etape jus parems giminaičiai ir draugai.

Tauras

Balandžio 20 - gegužės 20 d.

Galite turėti finansinių nuostolių. Jūs turite laukti ir iki minimumo sumažinti aktyvumą verslo srityje. Gali tekti aiškintis dėl intrigų. Asmeniui gyvenimui turės įtakos planetų išsidėstymas.

Dvyniai

Gegužės 21 - birželio 20 d.

Ne vėliau kaip ketvirtadienį turite užbaigti visus svarbius darbus, nes penktadienį gali labai pasikeisti konjunkтура. Tą pačią dieną gali paaiškėti didelė apgaulė ir gali tekti aiškintis santykius.

Vėžys

Birželio 21 - liepos 22 d.

Turėsite atlikti svarbią misiją. Nuo jos sėkmingos baigties labai priklausys jūsų ateitis. Galbūt teks dirbti vakarais. Kažkas išūliai braunasi į išimylėjusiųjų santykius.

Liūtas

Liepos 23 - rugpjūčio 22 d.

Lengviau atsikvėpsite sutvarkę skaudžią problemą. Ji vienaip ar kitaip bus susijusi su giminystės ryšiais. Laukia aktyvi visuomeninė veikla. Savaitės pabaigoje bus pakili nuotaika.

Mergelė

Rugpjūčio 23 - rugsėjo 22 d.

Užmegsite labai naudingą ryšį. Darbe padėtis gali pasikeisti į gerąją pusę. Būkite pasiruošęs tam, kad jūsų "meilės valtis" gali užplaukti ant seklos.

Svarstyklės

Rugsėjo 23 - spalio 22 d.

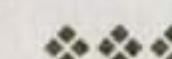
Daugiausia turėsite spręsti finansinius reikalus. Rugpjūčio 29 - ają nepriimkite jokio svarbaus sprendimo, tą dieną geriau pailsėkite užmiestyje arba lengvai padirbėkite gamtoje. Dama gali nusipirkti loterijos bilietą, kuris laimės.

Skorpionas

Spalio 23 - lapkričio 21 d.

Laukia įtemptas darbo grafikas. Bus naujos pažintys ir naudingi ryšiai. Daugelį turbūt apims noras eksperimentuoti, tam susidaro palankios sąlygos. Išimylėjusiųjų santykiai kiek atšals.

Šaulys

Lapkričio 22 - gruodžio 21 d.

Šaulys turės dėti visas pastangas, kad galėtų atlikti daugybę darbų. Jūsų žavesio asmeninis magnetas traukia kitus, jums visuomenė skirs labai daug dėmesio. Meilužiai nutars sukurti šeimą.

Iš tikrų nuotykių serijos

Dėl ko Mikis ir Milė giminės negausino

Šeimos planavimas - labai aktuali problema, kurią PPP gvildena bene pirmą kartą. Labai dažnai atžalos pasirodo tada, kai šeima tam nepasiruošusi nei ekonomiškai, nei dvasiškai.

Bet paklauskite, kaip racionaliai ir kultūringai tą problemą sprendė viena riestasnukių šeima.

Kuily, vardu Mikis, kartą pasimuis-tė pakratuose, pakėlė galvą nulėpusio-mis ausimis ir kriuktelėjo:

- Moč, a, moč!

- Ko tau, senas kvaily? - atsiliepė degloji Milė, kildinanti save iš Lietu-vos baltųjų giminės.

- O gal, sakau, moč, pagausinkim sa-vo giminę? A? Aš jau pasiruošęs.

- Gulėk, senas asile! - subarė degloji savo vienintelį.

- Nuo gulėjimo šonai įskaudo. O gy-venimas juk bėga, prabėgs... A, moč, bandom?

Degloji Milė atsisėdo ant savo pla-taus pasturgalio, žvygtelėjo iš pasipik-

Dama sėda į taksį ir važiuoja na-mo. Privažiavusi apsižiūri, kad pame-tė piniginę ir sako taksistui neturinti kuo užsimokėti. Taksistas tylomis ap-sisuka, važiuoja į mišką ir laukymėje ištisia paklodę.

- Jūs ką, aš turiu tris vaikus, - sako dama.

- O aš - 40 triušių! Rauk žolę ir krauk čia, - atkerta taksistas.

Prostitutė atneša pinigus į banką.

- Ponia, - sako kasininkas, - atsi-prašau, bet Jūsų pinigai netikri.

- Dieve, - sušunka ji. - Vadinasi,

tinimo ir pasakė tokią prakalbą:

- Jeigu tau, senas griozde, kiaušinius niežti, pasikasyk į gardą. Kas gi šiais lai-kais gausina giminę? Pirmia reikia iš-studijuoti ekonomiką, marketingą, tarptautinę padėtį.

- Kuriems galams mums tas marke-tingas? Gausinkim! - neatlyžo Mikis.

- O ar žinai, kvaily, laikraščių neskai-tantis, kad vakar Vagnorius pasirašė lei-dimą lengvatinėmis sąlygomis, beveik be maitų įvežti į Lietuvą 5 tūkstančius tonų užsienietiškos kiaulienos?

- Na, ir kas?

- Pajudink makaulę! Štai mes pagau-sinsim giminę, o kur jai, vargšelei, pas-kui dėtis, jei visi prekystaliai vokiška kiaule bus užversti?

- Čia tu gerai sakai, moč. Gal ir ne-gausinkim.

Bet Mikis, taip pareiškęs, labai no-rėjo gausinti, todėl pradėjo ieškoti ki-tų argumentų.

- Šiais metais užderėjo neblogas der-lius. Ėdalo bus. Tai gal gausinkim?

mane išprievartavo, o toks solidus po-nas atrodė!

Atvyksta jaunamartė kviesti giminaičių į vestuves. Viską pasakius, staiga ima verkti.

- Tai ko čia ašaroji? - sako giminaitė. - Vestuvės malonumas, o tu - verki!

- Kaip aš neverksiu! Labai bijau pirmanaktės...

- Kvailele, radai ko bijoti. Bijok po vestuvių, kai reikės gimdyti.

- Gimdyti? Juokas tik! Aš jau gimdžiau, tik pirmanaktės nes-patyrusi.

- Kas iš to derliaus! AB "Rokiškio grūdai" gyvulinių javų neperka, o jei-gu ir pirks, tai tokią kombinuotojo ėda-lo kainą užgiedos, kad mums ne tik še-riai, bet ir ausys piestu atsistos. Argi be baltymų, proteinų, vitaminų vaikelius užauginsi? Nebe tie laikai.

- Čia tu vėl, moč, teisi. Gal ir negau-sinkim.

Taip kalbėjo Mikio lūpos, bet jaus-mai reikalavo veiklos. Todėl Mikis dar kartą pradėjo kalbą.

- Tu, Mile, kažką kriuksėjai apie tarptautinę padėtį? Ką tai reiškia?

- Tavo galva, Miki, tik šaltienai... R-sijoje rublis devaluotas, Klintonas ne-tinkamai mylėjo panelę Levinskaitę, Kinijoje neregėtas potvynis... Klysti, brangusis, jei galvoji, kad visa tai netu-rės įtakos mūsų kiauliškam gyvenimui. Ne, dabar tikrai ne laikas gausinti gi-minę.

Mikis dar kartą kriuktelėjo ir vėl įsi-rausė į pakratų.

Stasys Varneckas

PRAGIEDRULIAI

Mūsų adresas:

Nepriklausomybės a. 22

4820 Rokiškis

Tel./Faks. 5 13 54

e-mail:

pragiedruliai@post.omnitel.net

Leidėjas UAB "Rokiškio pragiedruliai"

Indeksas 424.

2 spaudos lankai.

Laikraštis leidžiamas

antradieniais ir

penktadieniais

Tiražas 5970 egz.

Redaktorius

Vygandas Pranskūnas

Korektorė ir skelbimų

tvarkytoja

Rasa Čižauskienė

Leidybos centras:

Jolita Kaškevičienė,

Robertas Uldukis

Autoriai atsako už pa-teiktus faktus ir kitą infor-maciją.

Redakcija už reklamos ir skelbimų turinį neatsako.

Skelbimai ir prenu-merata redakcijoje pri-imami darbo dienomis.

*Kas gražu, atsilieps, kas teisinga,
nemirs, nors vandenim, kalnais
apklotum.*

Vaižgantas

Rokiškis

PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų laikraštis

1998 m. rugpjūčio 25 d. antradienis. Nr. 45. Kaina 0,60 Lt.

PROFESORIAUS VIEŠNAGĖ

Rokiškio viešojoje bibliotekoje lankėsi Vilniaus universiteto bibliotekininkystės katedros profesorius Domas Kaunas. Svečias domėjosi bibliotekos ekspozicijomis, kartu su jos darbuotojomis svarstė aktualias problemas.

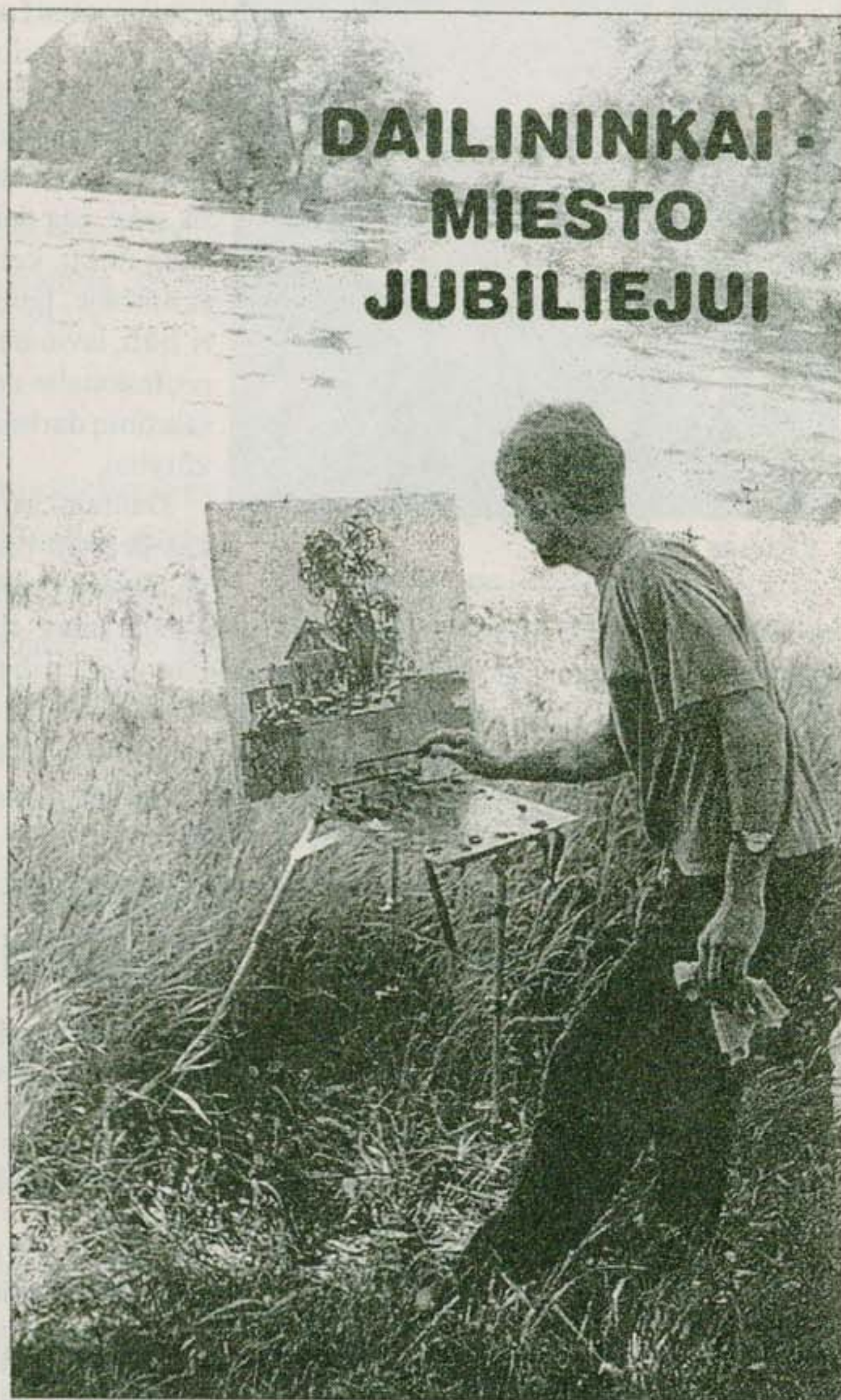
Nuotraukoje: Rokiškio viešosios bibliotekos direktorė Zita Jodeikienė ir Domas Kaunas.

AGUONOS

Policijos inspektorė Roma Šakalienė sakė, jog grožėjosi savam kaime raudonai ir baltai pražydusiomis aguonomis. Tuo tarpu jos kolegos žmonėms, auginanties aguonas, jas liepia kuo greičiau nupjauti ir sunaikinti.

Apie tai - 3-me laikraščio puslapyje.

Dusetiškis Eugenijus Raugas.

Anot dailininkų plenero dalyvių, kiekvienas paveikslas skirtingai pasakos miesto istoriją.

Plačiau apie plenerą - 2-me puslapyje.

RANKA - RANKON, ŠIRDIS - ŠIRDIN

Sakoma, kad graži aplinka žmogų nuteikia maloniai, ten ir gyventi gera.

Važiuojant keliu Rokiškis-Juodupė dešinėje pusėje, truputį toliau nuo kelio, stovi eilė nedidukų namelių, paskendusiu žalumoj. Viena iš jų gyvena Domo ir Jadvygos Siaurių šeima. Šie jau 55 metus laimingai išgyveno santuokoje. Užaugino dvi dukras: Nijolę ir Violetą. Sulaukė trijų anūkų: Domo, Lino ir Vytauto.

Džiaugiasi proanūkiu Matu. Kiemelyje įspraustos automobilio vėžės rodė, kad ši šeima ne vieniša, lankoma. Ponia Jadvyga pasidžiaugė, kad esą neužmiršti. Vardadieniai, gimimo dienos yra tėvų ir vaikų šeimų šventės.

Apsilankymo metu šeimninko neradau namuose. Šiuo metu jis gydomsi Rokiškio centrinėje ligoninėje. Mums be sišnekučiuojant suskambėjo telefonas.

Iš ligoninės skambino vy-

ras Domas. Teiravosi, kaip sekasi žmonai, kaip reikalai namuose. Iš ponios Jadvygos giedros šypsenos supratau, kad tas pokalbis jai buvo lauktas, malonus. Palinkėjusi vyrui geros kloties, vėl pasakojo apie savo gyvenimą.

Užaugusi Šiaulių mieste, ponia Jadvyga buvo daugiau linkusi į meną. Turi gražų balsą, mėgsta dainuoti, skambinti pianinu. Jai patinka rankdarbiai, kuriuos ir pati anksčiau darydavo. Smagu, kad vienas iš anūkų irgi pasuko muzikos keliu. Tačiau kaip profesiją ji pasirinko buhalterinį darbą. Kartu su vyru buvo bendradarbiai ilgus metus.

Ponas Domas yra rūpestingas šeimos tėvas. Kaip ir anksčiau, taip ir dabar šeimos buitį pasiėmęs ant savo pečių. Jam patinka kaimo aplinka. Tą byloja ir rūpestingai tvarkomas sodelis ir pastatai.

Ponia Jadvyga gana šiltai kalba apie savo gyvenimo draugą. Ją visą laiką žavi vyro energingumas, ryžtingumas ir sugebėjimas rūpintis kitais šeimos nariais.

Visi pirkiniai, visi didieji darbeliai ir dabar yra jo rūpes-

tis. Būdamas be galo jautrus, taktiškas žmogus, ponas Domas pelnė vaikų ir vaikaičių pagarbą.

Svarbiausia savo gyvenime, vaikų auklėjime ponia Jadvyga laiko tai, kad jau nuo mažų dienų motinos privalo skiepyti vaikams pagarbą tėvui. Jai tas tikrai pasisekė. Dukroms autoritetu tapo tėvas, o tuo pačiu ne mažiau jos myli ir gerbia motiną.

Apie šviesų šeimos gyvenimą byloja knygos. Jose jiedu randa poilsį. Vyras ypač mėgsta laikraščius. Nepraleidžia šeima publicistinių televizijos laidų.

Keletą žodžių ponia Jadvyga tarė ir jaunoms šeimoms:

1. Iš menkniekių nedaryti tragedijų;
2. Kurti šeimoje romantišką nuotaiką;
3. Moteris privalo būti atlaidesnė, mokėti nusileisti ir išklausyti sutuoktinį;
4. Skleisti gerumą, rūpestingumą, pagarbą.

Išeidama iš Siaurių namų išsinešiau šviesos spindulėlį.

**Pokalbį užrašė
Vidolė Malcienė**

*Kai buvome visi jauni...
Siaurių šeima.*

MOČIUTĖS ELVYROS PATARIMAI

Pirmoji taisyklė: nelaukite, kol drabužis ar patalynė susipurvins "iki sukietėjimo". Netiesa, kad dažnai skalbiamas audinys suplyšta. Audiniai yra nuo purvo ir dulkių, be to, užnešiotus daiktus sunkiau išskalbti.

Antroji taisyklė: nepersistenkite naudodamos skalbimo miltelius. Kai jų per daug, sunku išskalauti, o blogai išskalautas audinys nukenčia.

Trečioji taisyklė: skalbdamos ir lygindamos paisykite ženklų, kuriuos rasite ant drabužių.

Kaip atpažinti, iš kokių siūlų išaustas audinys? Audinio kraštely yra jausti spalvoti siūlai. Kiekvie-

nos spalvos siūlas reiškia, kad audinio sudėty yra apie 20 proc. kurios nors medžiagos:

1. Žydras - gryna vilna,
2. Raudonas - poliesteras,
3. Žalias - anilanas,
4. Šviesiai pilkas - poliamidas,
5. Oranžinis - giminiga vilnai medžiaga.

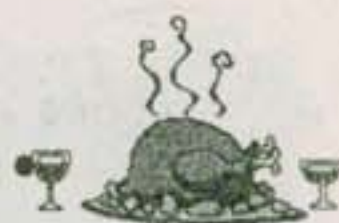
Taigi, jeigu audeklo kraštely yra 5 žydri siūlai, tai - gryna vilna. Jeigu 3 žydri ir 2 raudoni, - 60 proc. vilnos ir 40 proc. poliestero ir t.t.

Ką reiškia ženklai ant drabužio?

džiovinti tik patiesus	skalbti tik rankomis	vonele su laipsniais reiškia maksimalią vandens temperatūrą skalbant	skalbti labai atsargiai
valyti sausai, skalbti negalima	negalima naudoti balinimo priemonių		valyti tik benzinu
negalima valyti sausai	nenaudoti centrifugos, negręžti; šlapia drabužį kabinti ant pakabos	negalima naudoti centrifugos, gręžti rankomis, džiovinti patiestą	nelyginti

Ženklai ant lygintuvo

temperatūra iki 120% C; taip lyginami sintetiniai audiniai	temperatūra iki 160% C; taip lyginama vilna iš blogosios pusės, viskozė, natūralus šilkas	temperatūra iki 210% C; taip lyginami lovos skalbiniai, lininės staltiesės

KĄ REIKIA ŽINOTI RUOŠIANT BULVES MAISTUI

● Laikomos šviesioje vietoje bulvės pažaliuoja, jose kaupiasi nuodinga medžiaga - solaninas.

● Rudenį bulves siūloma skusti kiek galima ploniau arba virti su lupenomis. Jei laikomos bulvės pradėjo dygti, jas reikia lupti storiau, vengti virti su lupenomis (dygstančiuose gumuose taip pat kaupiasi solaninas, ypač - viršutiniuose sluoksniuose).

● Prieš vartojimą bulves reikia gerai nuplauti ir tik tada skusti, nuskustas nuplauti šalto tekančio vandens srove (greičiau išvirs ir bus miltingesnės).

● Nepatariama bulvių ilgai laikyti vandenyje, nes iš paviršiuje esančių ląstelių išsiplauna krakmolai, cukrus, vandenyje tirpstantys vitaminai, mineralinės medžiagos.

● Kad nepatamsėtų bulvių tariniai, į juos reikia įberti žiupsnelį vitamino C.

● Jei bulves kepsite supjaustytas, gerai nuplaukite, kad išsiplautų krakmolai. Kitu atveju jos sulips ir prikeps prie keptuvės dugno.

● Ilgesnį laiką pabuvusios 0 - 1 laipsnio C temperatūroje bulvės pasidaro saldžios. Palaikykite jas keletą dienų kambario temperatūroje, ir cukrus vėl virs krakmolu.

● Bulves reikia dėti į verdantį pasūdytą vandenį ir virti ant silpnos ugnies. Verdant ant stiprios ugnies, jos greitai suverda, o vidinė gumbo dalis lieka neišvirusi.

● Bulvės bus skanesnės, jei į vandenį, kuriame jos verda, įmesite 2-3 skilteles česnako, svogūno galvutę, lauro lapelį ar džiovintų krapų.

● Verdamos senos bulvės mažiau tamsės, jei į vandenį įpilsite truputį vyno acto.

● Kad riebaluose keptos bulvės būtų traškos, jas reikia dėti į labai gerai įkaitintus riebalus (180 - 190 C).

● Bulvės sūdomos tik kepimo pabaigoje. Kai pasūdoma kepimo pradžioje, iš jų išsiskiria sultys, kurios susimaišo su riebalais - bulvės netenka savo formos, spalvos ir būna ne tokios skanios.

Įsidėmėkite: vandeniui, kuriame virė bulvės, labai gerai išsiplauna stikliniai, moliniai ir porcelianiniai indai.

VISKAS IŠ BULVIŲ...

SU LUPENOMIS KEPTOS BULVĖS

Bulves gerai nuplauti, jei reikia, nušveisti šepetėliu, ištepti riebalais ir padarius kryžiuoko formos įpjovas iškepti orkaitėje (kepant įpjovų vietose bulvės išsiskleidžia).

Patiekiant į bulvės vidurį įdėti gabalėlį sviesto, paruošto įdaro ir apibarstyti susmulkintais žalumynais arba virintame vandenyje išbrinkintais kmynais.

Įdarui tinka įvairi virta ar kepta mėsa, grybai. Minėtus produktus susmulkinus ir truputį pakepinus sumaišyti su kepintais svogūnais. Į mišinį dar galima įdėti truputį grietinės ar įpilti mėgstamo padažo.

BULVIŲ APKEPAS SU MAKARONAIŠ IR SŪRIU

6-7 vidutinio dydžio bulvės, stiklinė virtų makaronų, 2 šaukštai sviesto, 200 g grietinės, 3 šaukštai tarkuoto fermentinio sūrio, šaukštelis kmynų, pagal skonį druskos.

Virtas bulves nulupti, supjaustyti griežinėliais, pasūdyti ir dėti eilėmis su makaronais į sviestu išteptą gilią keptuvę ar formą. Kiekvieną eilę apšlakstyti ištirpintu sviestu, pabarstyti šiltame vandenyje išbrinkintais kmynais. Apkepo paviršių apipilti grietine, apibarstyti sūriu ir kepti orkaitėje, kol pagels paviršius.

Prieš valgant apibarstyti krapais ar petražolių lapais.

VIRTŲ BULVIŲ MALTINUKAI SU RAUGINTŲ KOPŪSTŲ IR GRYBŲ ĮDARU

5-6 bulvės, stiklinė raugintų kopūstų, 3-4 džiovinti grybai, 2 svogūnai, 3 šaukštai džiovėsėlių, kiaušinis, 2 šaukštai

milto, 3-4 šaukštai grietinės, pagal skonį druskos, riebalų (kepinui).

Bulves išvirti su lupenomis, nulupti ir sumalti mėsmale. Į bulvių masę įmušti kiaušini, suberti miltus, pasūdyti ir gerai išminkyti.

Smulkiai supjaustytus svogūnus pakepinti riebaluose, sudėti siauromis juostelėmis supjaustytus virtus džiovintus grybus, pasūdyti ir pakepinti. Po to svogūnų - grybų masę sumaišyti su nusunktais raugintais kopūstais ir gerai išmaišyti.

Iš bulvių masės formuoti paplotėlius, į vidų dėti paruošto įdaro, užspausti kraštus, suploti, pavolioti džiovėsėliuose ir apkepti riebaluose.

Patiekiant užpilti pasūdyta grietine.

BULVIŲ PYRAGAS SU OBUOLIAIS

8 bulvės, 8 obuoliai, 2 kiaušiniai, 1,5 stiklinės cukraus, 1,5 stiklinės miltų, 4 šaukšteliai cinamono, sodos ir druskos.

Bulves išvirti su lupenomis, nulupti ir sutarkuoti. Nuluptus obuolius sutarkuoti rupia tarka. Bulves sumaišyti su obuoliais, sudėti kiaušinius, sutrintus su cukrumi, supilti ištirpintą sviestą, suberti sodą, cinamoną, miltus ir gerai išminkyti.

Paruoštą masę dėti į gerai sviestu išteptą torto formą, išlyginti paviršių. Kepti orkaitėje apie 1 val.

VEGETARIŠKI BULVIŲ PAPLOTĖLIAI

6-8 bulvės, morka, salieras, pastarnokas, 1/2 stiklinės ryžių, 3 kiaušiniai, 3 šaukštai miltų, 2-3 šaukštai sviesto, maltų pipirų, 3-4 šaukštai grietinės, majonezo arba pomidorų tyrės.

Su lupenomis išvirtas bulves nulupti ir sutarkuoti rupia tarka. Morką ir salierą išvirti pasūdytame vandenyje, supjaustyti smulkiais gabalėliais arba sutarkuoti rupia tarka. Visas daržoves sumaišyti, sudėti biriai virtus ryžius, kiaušinius, smulkiai supjaustytus petražolių lapelius, paskaninti pipirais ir formuoti paplotėlius.

Juos pavolioti plaktame kiaušinyje bei miltuose ir apkepti svieste.

Valgyti užpilus grietine, majonezu ar pomidorų tyre.

Tau gėda žiūrėti į isterišką vyrą. Aivara, kodėl žiūri pasipiktinusi į mane? Jis dar niekada to nedarė? Palauk, dar jo nepažįsti. Tavo akys aptrauktos įsimylėjusio žmogaus miglele... Aiva, jei būtum mano dukra, sakyčiau netekėk, palūkėk. Bet aš neturiu teisės ką nors sakyti nei tau, nei, tiesą sakant, savo dukrai. Sprendimą priimsi tu pati. Aš tik labai prašau tavęs - neištekėk iki šių metų lapkričio vidurio. Jeigu iki to laiko savo planų nepakeisi, ateik, išrinksiu palankią vestuvių dieną. Dabar kelis mėnesius aš nematau tinkamos dienos. O tai vadinasi likimo ranka. Likimo ženklų nereikėtų ignoruoti. Skubėjimas meilėje yra fatalinė klaida.

Aiva buvo nepatenkinta. Jaučiau jos vidinį pasipriešinimą mano žodžiams, tylų keiksnojamą... Mintyse pavadinau simpatiška žiopliuke. Išlydėdama per duris žinojau, kad Aivara nepriėmė patarimo ir sprendimo tekėti nepakeis. Pokalbis buvo nemalonus. Namų eėjau nusiminusi, dūsaudama. Ką gi. Kitaip kalbėti, apgaudinėti, meluoti vis tiek negalėjau. Aš negaliu pasirašyti po šia vedybų sutartimi. Gyvenimo pavyzdžiai prieštarauja. Aivara turi apsispręsti savo galva.

Labai dažnai pasitaiko atvejų, kai situokia psichologiškai nelygiaverčiai žmonės - viršininkas ir pavaldinys. Iš pradžių būna gerai, bet netrukus atsiranda įtampa. Jie patys protu įtampos priežasčių nesuvokia, to nelygiavertiškumo neįtaria, tik jaučia, kad kažkas ne taip. Esu mačiusi daug tokių porų. Pavyzdžiui, Vandėnė ištekėjusi už Jaučio, Vėžio moteris už Svarstyklį, Liūtė už Ožiaragio ir daugybė kitų. Jos gyvena be emocinio džiaugsmo. Skirtis paprastai neskuba, o psichologinė įtampa nuolat didėja. Atgaivos paprastai ieškoma trečiajame asmenyje už šeimos ribų. Arba alkoholyje. Ar ne geriau išvengti to diskomfortinio santykio, palaukti kitos galimybės? Kas žino, kaip geriau - laukti ar pasiduoti likimo nešamai? Be abejo, aš visai kitaip kalbėčiau, jeigu Skirmantas būtų Aivaros loginis viršininkas - sakysime Skorpionas ar Ožiaragis. Kai kurios moterys, būdamos loginiais pavaldiniais savo vyrui, visai nesisiskundžia.

Pabaiga. Pradžia "Rp" Nr. 41 priede.

Laikasėjo. Mano kambarėlio duris atverdavau ir užverdavau vis kiti žmonės. Aivarą užmiršau. Gal metai praėjo nuo to pokalbio. Vieną lietingą lapkričio vakarą Aivara vėl sėdėjo prieš mane. Veide šypsena. Rankoje - puiki balta rožė. Ką tai reiškia? Ką ji man primena?

Simbolių kalboje - viskas reikšminga: ir skaičius, ir spalva. Viena vienintelė rožė reiškia tobulybę, pilnatvę ar pabaigą. Su šiomis savybėmis visada asocijuojasi mistinio Centro idėja, Dantės rojus, mylimoji, Venera ir kt. Rožės simbolika priklauso ir nuo jos spalvos, ir

net nuo žiedlapių skaičiaus. Paveiksle mėlyna rožė yra neįmanomas simbolis, auksinė - absoliutus pasi-

sekimo, rausva ar raudona - meilės. Rožė su aštuoniais žiedlapiais yra atgimimo simbolis. O ką reiškia viena rožė Aivaros rankose? Tai buvo neįvykusių vestuvių gėlė. Meilės pabaiga. Nustebau ir apsidžiaugiau. Klaida neįvyko.

Aivara buvo žvali ir laiminga, džiaugėsi, kad neištekėjo. Ji metė žurnalistiką, kūrė didelius planus ateities studijoms, susižavėjo nauja specialybe ir atėjo pasidalinti savo paslaptimis. Būdamą intravertiška, ji negalėjo pasipasakoti pažįstamiems ir draugams, netgi mama nežinanti jos užmojų...

- Su Skirmantu viskas buvo taip, kaip sakėte. Bandėme išsiaiškinti santykius, įvyko didelis konfliktas. Aš išsakiau viską, kas ilgai buvo nutylėta, kentėta tyliai viduje. Skrido ir lėkštės, ir aš paskui jas. Po konflikto aš atsipeikėjau. Be to, jis nepatiko mano mamai. Labai nepatiko. O iš jūsų paskaitų žinau, kad įnirtingas pasipriešinimas tėvams, vedybos be tėvų palaiminimo vis tiek blogai baigiasi. Galų gale paaiškėja, kad tėvai buvo teisūs.

- Bet vaikai paprastai neima į galvą tėvų patyrimo, šaiposi iš senamadiškų, atsilikusių nuo gyvenimo požiūrių, jų patarimų nemėgsta. Tėvų klaidos neanali-

zuojamos, svetimų žaizdų niekam neskauda. Kiekvienam atrodo, kad tik kitiems akmenys po kojom pinasi - o mano kelyje jų nebus. O kaip sujaukė jaunimo galvas amerikietiškas požiūris į šeimą ir seksą. Na, gerai. Neskaitysiu paskaitos. Ar nepyksti ant manęs? Tada būvai nepatenkinta...

- Taip... - prisipažino Aiva. - Bet buvote teisi.

- O kaip meilė?

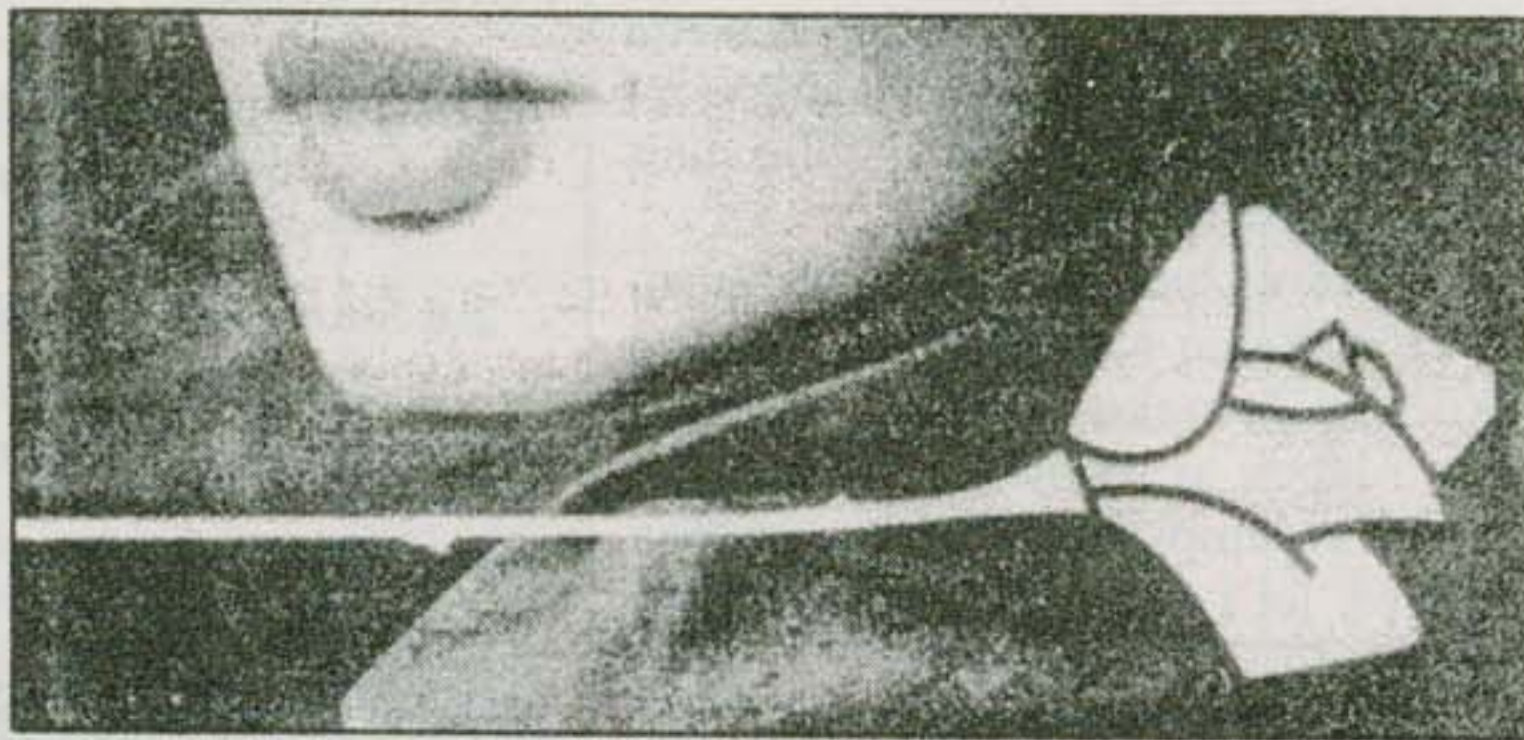
- Ji išgaravo. Jis nuvykė. Dabar mokysiuos, mokysiuos. Skirmanto nenoriu matyti. Jis nesugebėjo net gražiai išsiskirti. Tokią sceną sukėlė. Nuoširdus pokalbis pavirto purvina drama. Dabar net nesisveikina. Brrr..., - nusipurtė Aivara.

Ant stalo puikavosi išdidi rožė. Nuo jos sklido švelnus aromatas ir skaidri šviesa. Gal taip švyti viltis? Aivara dar mylės. Ir kažkodėl šmestelėjo mintis iš "niekur" - bet už Svarstyklį, brangute, tu irgi neištekėsi...

Po pusmečio Aivara vėl atėjo. Šį kartą su Svarstyklį vaikiną Ažuolu. Deja, jam visai netiko šis "kietas" vardas. Ažuolo ranka buvo minkšta ir gliti. Ką reiškia toks rankos paspaudimas? Bet tai - visai kita istorija. Kai ji pasibaigė, tuštumą užpildė atsitiktiniai, kartais net vedę vyrai. Vis kažko trūko, vis kažkas ne taip. Atėjo naujas ruduo. Ir štai Aiva vėl prieš mane. Mokytis neišvažiavo. Vėl dirba žurnaliste. Grįžo senoji meilė.

- Tekėsiu už Skirmanto. Susitaikėme.

Aš neturiu ką pasakoti. Yra tokia kategorija žmonių, kurie privalo praeiti savo didžiųjų klaidų kelią. Jie net neban-

do patampyti likimo siūlo. Ir niekas jiems negali padėti. Mes draugiškai pasišaipėme iš likimo. O galbūt jiedu mokės jį valdyti?

Štai tau ir balta rožė. Ji visai parauda. Tačiau aš po šia vedybine sutartimi negaliu pasirašyti. Vestuvių data dar neišrinkta. Bet vestuvės tikriausiai bus.

"Salvinija" parengė
Salvinija Kalpokaitė,
Rasa Čižauskienė

Palvinija

☞☞☞ "Pragiedrulių" priedas moterims ☞☞☞

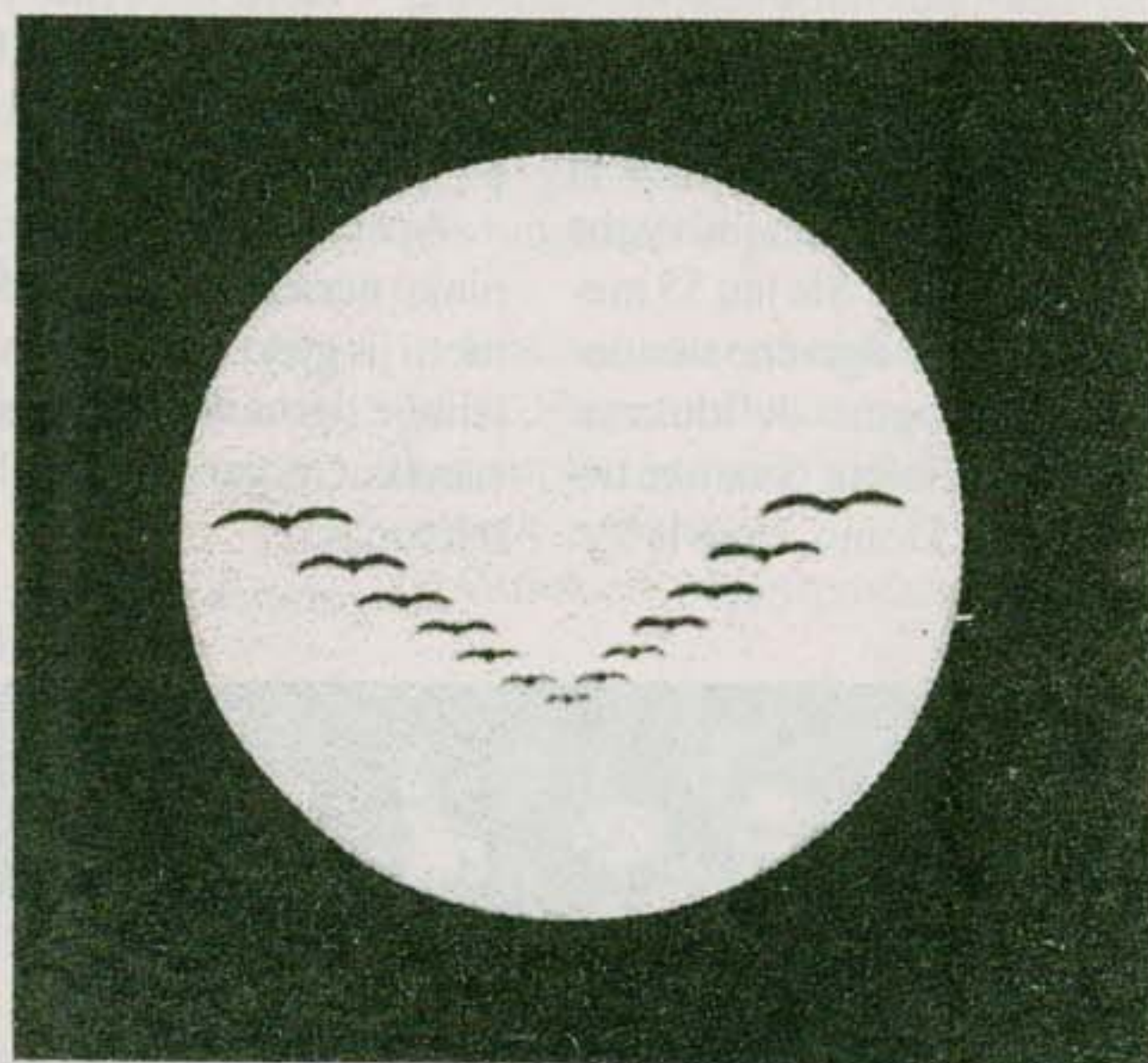
NUEINANČIAI VASARAI

Palengva pietų pusėn traukiasi saulutė, vėseniais vėjais alsuoja blykstantys dangaus toliai, priblėso skaisti medžių žaluma... Gilėja, ilgėja naktis, o bekraštės Visatos keliais pamažu riedantys žvaigždynų Ratai vis ryškėja, vis aiškiau spindi, pranašaudami artėjantį gamtos virsmą - rudeni.

Melsvu liūdesiu dvelkia padūmavusios pamiškės ir ištuštėję laukai. Greit Paukščių Taku sparnuotųjų būriai patrauks į šalį, kur nėra sidabrinių šalnų ir gelsvėjančių miškų tylos...

Graži mūsų šalis! Jai dovanota visko po truputį: kalnų pavasario veržlumo, atogrąžų vasaros karščio ir poliarinės žiemos balto spindesio! Dovanota amžinas jūros alsavimas...

Pavasaris ir ruduo, gimimas ir mirtis, jaunystė ir senatvė... Žmogus ateina į žemę kaip pavasario žydėjimas, atsiveria Saurlei jaunystės tyrumu ir grožiu.

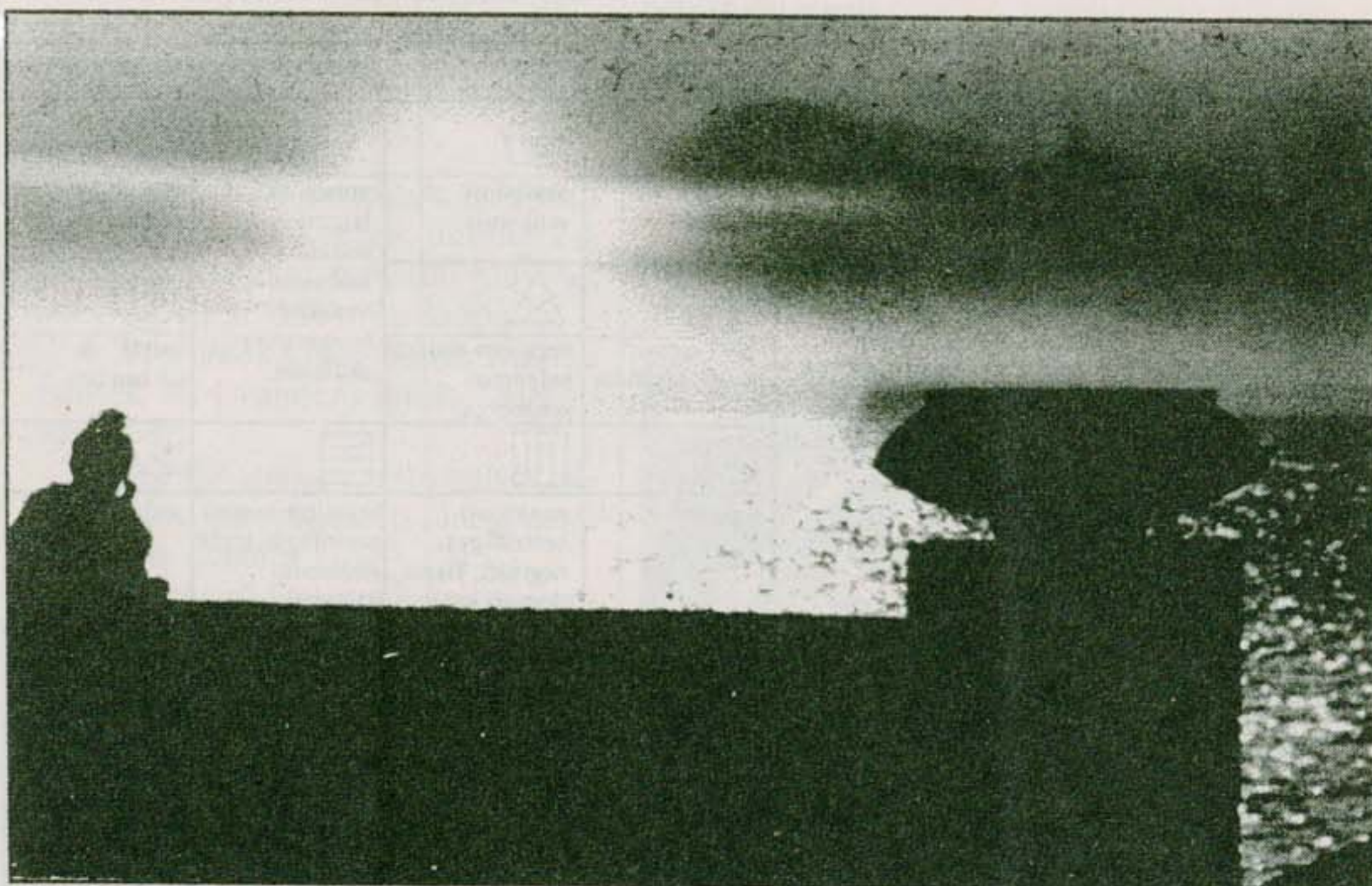

Kaip ir sodų, taip ir mūsų jaunystės žydėjimas trumpas...

Kad subrandintume savojo gyvenimo vaisius, neretai turime iškęsti kaitrą ir sausras, audras ir lietų... Ir šit - žengiame rudenį,

nepasiėmę iš vasaros brangenybių nė vieno žiedo, nė vienos aušros, nė paukščio giesmės vakarui brėkstant... Mes tik praeiname pro vasaros grožį, praeiname pro šalį, pasiimdami tik prisiminimą...

Kai nueinančios vasaros nostalgija padvelkia padūmavusios tolumos, atsiveikindami su žydėjimu, saulės šypsena ir paukščių giesme, susimąstykime...

Ksaverio Bagdono nuotrauka.

Teresė